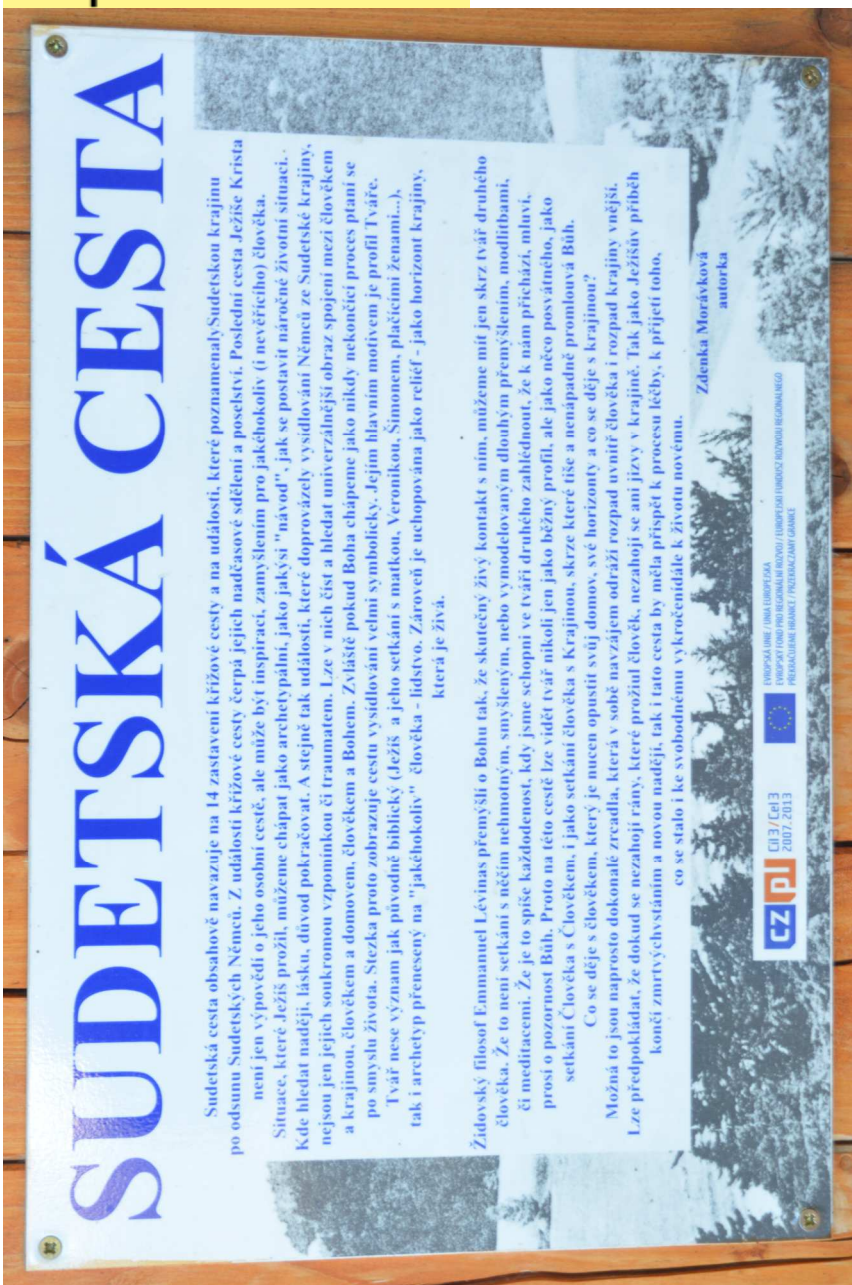

ODKRYWANIE OKOLICY

U Szyszki

28. października 2017

Sudetská cesta obsahově navazuje na 14 zastavení křížové cesty a na události, které poznamenaly Sudetskou krajinu po odsunu Sudetských Němců. Z události křížové cesty čerpa jejich nadčasové sdělení a poselství. Poslední cesta Ježíše Krista není jen výpovědí o jeho osobní cestě, ale může být inspirací, zamyslením pro jakéhokoliv (i nevěřícího) člověka.

Situace, které Ježíš prožil, můžeme chápat jako archetypální, jako jakýsi "návod", jak se postavít náročné životní situaci. Kde hledat naději, lásku, důvod pokračovat. A stejně tak události, které doprovázely vysídlování Němců ze Sudetské krajiny, nejsou jen jejich soukromou vzpomínkou či traumatem. Lze v nich číst a hledat univerzálnější obraz spojení mezi člověkem a krajinou, člověkem a domovem, člověkem a Bohem. Zvláště pokud Boha chápeme jako nikdy nekončící proces ptání se po smyslu života. Stezka proto zobrazuje cestu vysídlování velmi symbolicky. Jejím hlavním motivem je profil Tváře.

Tvář nese význam jak původně biblický (Ježíš a jeho setkání s matkou, Veronikou, Šimonem, pláčícími ženami...), tak i archetyp přenesený na "jakéhokoliv" člověka – lidstvo. Zároveň je uchopována jako relief – jako horizont krajiny, která je živá.

Židovský filosof Emmanuel Lévinas přemýšlil o Bohu tak, že skutečný živý kontakt s ním, můžeme mít jen skrz tvář druhého člověka. Že to není setkání s něčím nehmotným, smyšleným, nebo vymodelovaným dlouhým přemýšlením, modlitbami, či meditacemi. Že je to spíše každodennost, kdy jsme schopni ve tváři druhého zahlédnout, že k nám přichází, miluje, prosí o pozornost Bůh. Proto na této cestě lze vidět tvář nikoli jen jako běžný profil, ale jako něco posvátného, jako setkání Člověka s Člověkem, i jako setkání člověka s Krajinou, skrze které tise a nenápadně promlouvá Bůh.

Co se děje s člověkem, který je nucen opustit svůj domov, své horizonty a co se děje s krajinou?

Možná to jsou naprosto dokonalé zrcadla, která v sobě navzájem odrážejí rozpad krajiny vnějši. Lze předpokládat, že dokud se nezahojí rany, které prožil člověk, nezahojí se ani jizvy v krajině. Tak jako Ježíšův příběh končí zmrtvýchvstáním a novou nadějí, tak i tato cesta by měla přispět k procesu léčby, k přijetí tobo, co se stalo i ke svobodnému vykořenění dále k životu novému.

Zdenka Morávková
autorka

EVROPSKÁ UNIE | ONA LIDOVSKÁ
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ | LIDOVSKÝ FOND PRO ROZVOJ REGIONÁLNÍHO
PRŮMYSLU, MALÉHO A POZEMKOVÉHO VLASTNÍCTVÍ

CZ | PL
CE3/CE43
2007/2013

Ścieżka Sudecka nawiązuje treścią do 14 stacji drogi krzyżowej i do wydarzeń, które napiętnowały obszar Kraju Sudetów (*w znaczeniu Sudetenlandu - dalej będzie stosowane określenie 'Kraj Sudetów' - przyp. tłum.*) po wysiedleniu Niemców sudeckich. Z wydarzeń drogi krzyżowej czerpie ich przekaz. Ostatnia droga Jezusa Chrystusa nie jest tylko wypowiedzią o jego drodze osobistej, ale może być inspiracją, zadumą dla każdego człowieka (w tym niewierzącego).

Sytuacje, których doświadczył Jezus, możemy pojmować jako archetypowe, jak pewną "wskazówkę", jak stawić czoła trudnej sytuacji życiowej.

Gdzie szukać nadziei, miłości, sensu kontynuacji. I tak samo wydarzenia, które spowodowały wysiedlenie Niemców z Kraju Sudetów, nie są tylko ich osobistym wspomnieniem czy dramatem. Można w nich czytać i szukać bardziej uniwersalnego obrazu związku człowieka z okolicą, człowieka z ojczyzną, człowieka z Bogiem. Zwłaszcza jeśli Boga rozumiemy jako ciągłe pytanie o sens życia. Dlatego ścieżka wyobraża drogę wysiedlenia bardzo symbolicznie. Głównym jej motywem jest profil Twarzy.

Twarz ma znaczenie zarówno pierwotnie biblijne (Jezus i jego spotkanie z matką, Weroniką, Szymonem, płaczącymi niewiastami...), jak i oznacza archetyp przeniesiony na "jakiegokolwiek" człowieka – ludzkość. Jednocześnie jest uchwycona jako relief – jako horyzont krajobrazu, który żyje.

Filozof żydowski Emmanuel Lévinas rozważa o Bogu tak, że prawdziwy kontakt z nim możemy mieć tylko przez oblicze drugiego człowieka. Że nie jest to spotkanie z czymś niematerialnym, fikcyjnym, albo wymodelowanym w długich rozmyślaniach, modlitwach, czy medytacjach. Że jest to raczej codzienność, gdy jesteśmy zdolni dostrzec w twarzy drugiego człowieka, że to Bóg przychodzi do nas, mówi, prosi o uwagę. Dlatego na tej drodze można widzieć twarz wcale nie tylko jako zwyczajny profil, ale jako coś świętego, jako spotkanie Człowieka z Człowiekiem, i jako spotkanie człowieka z Okolicą, przez którą cicho i niepostrzeżenie przemawia Bóg.

Co dzieje się z człowiekiem, który musi opuścić swój dom

(*swoją ojczyznę - przyp. tłum.*), swoje horyzonty, a co dzieje się z okolicą?

Być może są to całkiem doskonale zwierciadła, które odbijają w sobie nawzajem rozpad wewnątrz człowieka i rozpad okolicy zewnętrznej.

Można przypuszczać, że dopóki nie zagoją się rany, które przeżył człowiek, nie zagoją się też blizny w krajobrazie. Tak jak Jezusowa historia kończy się zmartwychwstaniem i nową nadzieją, tak i ta droga powinna przyczynić się do procesu leczenia, do przyjęcia tego, co się stało i do wykonania swobodnego kroku w stronę nowego życia.

Zdenka Morávková
autorka

Nielegalnie i nieudolnie przełożył Jan Zasepa